

عوامل مؤثر در رفتارهای تحصیلی دانشجویان شاهد کدامند؟

علی ساعی

۱- تعریف مسأله:

منظور از رفتارهای تحصیلی دانشجویان پیشرفت یا افت تحصیلی آنان می باشد که از طریق شاخص معدل مورد بررسی قرار گرفته است و دانشجویان شاهد کسانی هستند که پدران آنان در جنگ عراق علیه ایران به شهادت رسیده اند. این تحلیل در سطح خرد و سطح مشاهده فرد انجام یافته است. اگر چه رفتارهای تحصیلی، صفت جمع است؛ ولی در زمان آزمایش فرضیه ها، به تک تک افراد مورد مطالعه مراجعه شده است.

۲- اهداف مطالعه:

- شناسایی متغیرهای تبیین کننده رفتارهای تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه.
- بررسی اثرات برنامه های آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی در خصوص این دانشجویان.

۳- ضرورت اجتماعی و علمی: (۱)

بر اساس کارکردهای نظام سیاسی، ورود به خرده نظام آموزشی در حد قابلیت های درون سیستمی بوده و انتظارات خرده نظام آموزشی نیز از کنشگران (دانشجویان) برآورد اهداف تعیین شده می باشد (رشد تحصیلی)، و این نظام زمانی سالم است که اهداف معقول و متعادل برآورد شده، و میزان ورودی و خروجی عمل شده در نظام متناسب باشد. حال اگر کنشگران مطابق با نیازهای نظام آموزشی عمل نمایند، سیستم

۱ - الگوی تحلیل از پارسنز اخذ شده است مراجعه شود به کتاب نظریه های جامعه شناسی،

دچار بحران و تورم شده و بخشی از اجزاء پایه‌های تحصیلی را تکرار و بخشی نیز از نظام خارج می‌شوند (اخراجی‌ها)، بدین ترتیب انتظار کارکرد از کاوشگران و عدم توانایی آنها در برآورد نیازهای آموزشی سیستم را در معرض آسیب‌ها و نواسانات تحصیلی قرار می‌دهد؛ با فرض تعمیم این نوع تحلیل بر رفتارهای تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه، اهمیت کشف متغیرهای تبیین‌کننده، آموزش را از لحاظ علمی و اجتماعی توجیه پذیر ساخته و نتایج آن می‌تواند به بهبود برنامه‌های طراحان آموزشی کمک نماید.

۴- مبانی تئوریک:

مبانی تئوریک طرح از مطالعات اکتشافی، چارچوب نظری، فرضیه سازی، تعاریف و شاخص سازی تشکیل شده است و در تحقیق اصلی^(۱) هر کدام از این مفاهیم بطور مشروح مورد بررسی قرار گرفته اند.

۱- ۴) چارچوب نظری تحقیق:

اساساً چشم انداز نظری تحقیق را، مرحله مطالعات اکتشافی تعیین می‌کند و مطالعه اکتشافی نیز فرایندی است که در جهت یافتن راههای مناسب برای پاسخگویی به پدیده مورد مطالعه انجام می‌گیرد. در تحقیق مورد نظر تئوریهای زیر براساس نتایج مطالعات اکتشافی بعنوان مبانی تئوریک طرح انتخاب، و فرضیه سازی انجام گرفته است. تئوری انسجام اجتماعی^(۲) دورکیم: برای تبیین انسجام و عدم انسجام اجتماعی خانواده‌های دانشجویان و میزان همنوایی گروهی یا انزوای گروهی آنان استفاده شده است.

۱ - همچنانکه قبلاً ذکر کردیم این مقاله چکیده ای از تحقیق در مورد رفتارهای تحصیلی دانشجویان شاهد می‌باشد.

۲ - در تحقیق اصلی توضیح داده شده است و نیز مراجعه شود به ریمون آرون، مراحل اساسی اندیشه جامعه شناسی، ترجمه باقر پرهام، ج دوم، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی،

تئوری خویشتن پنداری مثبت^(۱) و خود کم بینی^(۲):

برای تبیین میزان اعتماد به نفس یا خود اتکایی دانشجویان استفاده شده است.

۲- ۴) فرضیه‌ها:

- ۱- هر چه عدم اعتماد به نفس بیشتر گردد، افت تحصیلی هم بیشتر می شود.
- ۲- رابطه‌ای میان افزایش همنوایی گروهی و پیشرفت تحصیلی وجود دارد.
- ۳- هر چه نابسامانی خانوادگی دانشجو بیشتر باشد، افت تحصیلی نیز بیشتر خواهد شد.
- ۴- میان امکانات آموزشی قبل از دانشگاه با رفتارهای تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد.

۳- ۴) تعریف نظری مفاهیم:

۱) تعریف عدم اعتماد به نفس ← کیفیتی روانی است که در طی آن افراد نسبت به میزان استعداد های فکری و روانی و توانایی های خود اطلاع کافی نداشته و از کاربرد آنها اطمینان کافی ندارند، لذا توقع دارند که مشکلاتشان توسط دیگران حل و برطرف گردد.^(۳)

۲) تعریف همنوایی گروهی ← فرایندی است روانی - اجتماعی که از طریق آن، شخص همان طرز تلقی ها، کردارها، عادات و آداب زندگی و اندیشه را می پذیرد که افراد مسلط در محیط گروهی پیرامونش پذیرفته اند.^(۴)

۳) تعریف نابسامانی خانوادگی ← منظور شکست ساختار طبیعی خانواده به لحاظ از دست رفتن پدر و یا مادر می باشد که نتیجه آن، جابجایی نقش ها و یا تعارض نقشها در میان اعضاء خانواده خواهد بود «به عبارت دیگر، تجزیه واحد خانواده و نقش های اجتماعی آن بوجود می آید. در این صورت یک یا چند نفر از اعضاء آن از عهده تکلیف

۱ - دکتر شفیع آبادی، عبدالله، راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای و نظریه های انتخاب شغل، انتشارات رشد ۱۳۶۷.

۲ - دکتر منصور، محمود، احساس کمتری، انتشارات دانشگاه تهران.

۳ - اقتباس از فرهنگ علوم رفتاری نوشته دکتر علی اکبر شعاری نژاد.

۴ - بیروآلن، فرهنگ علوم اجتماعی، مترجم دکتر ساروخانی، انتشارات کیهان، تهران: ۱۳۶۷.

خود آنطوری که باید و شاید بر نمی آیند»^(۱).

۴) تعریف فرصتهای تحصیلی ← امکاناتی که فرد قبل از ورود به دانشگاه در اختیار داشته و از آن در جهت آمادگی و تقویت بنیه علمی خود استفاده می کرده است.

۷- روش تحقیق: پیمایشی

۸- جامعه آماری: دانشجویان شاهد

۱- ۸ حجم نمونه: ۱۰۰ نفر

۲- ۸ روش نمونه گیری: طبقه بندی شده تصادفی

۹- سطح سنجش: فاصله ای

۱۰- روش جمع آوری داده ها: پرسشنامه

۱۱- پردازش داده ها: استفاده از برنامه SPSS کامپیوتر در تبیین متغیرها با استفاده از شاخصهای آماری تحلیل دگرسیون و تحلیل واریانس.

CORRELATIONS/VARIABLES y X1 X2 X3 X4.

Correlations:	Y = معدل	فرصت های تحصیلی = X1	همنوایی گروهی = X2	نابسامانی خانوادگی = X3	اعتماد به نفس یا خوداتکایی = X4
Y ← معدل	1.0000	.0075	.2483	.1270	.4179**
X1 ← فرصت های تحصیلی	.0075	1.0000	.0484	.0689	.0998
X2 ← همنوایی گروهی	.2483*	.0484	1.0000	.0303	.1307
X3 ← نابسامانی خانوادگی	-.1270	.0689	.0303	1.0000	-.0922
X4 ← اعتماد به نفس	.4179**	.0998	.1307	-.0922	1.0000

۱- روزن باوم، هایدی، خانواده به منزله ساختاری در مقابل جامعه، مترجم محمد صادق مهدوی،

معادل = Y	$r_{Y1} \Rightarrow 0/007$	
فرصت‌های تحصیلی = X_1	$r_{Y2} \Rightarrow 0/24$	شاخص ضریب همبستگی ۲
همنوایی گروهی = X_2	$r_{Y3} \Rightarrow 0/12$	بیانگر جهت رابطه و مقدار
نابسامانی خانوادگی = X_3	$r_{Y4} \Rightarrow 0/41$	رابطه میان دو متغیر می‌باشد.
اعتماد به نفس = X_4	$r_{Y24} \Rightarrow 0/13$	

تفسیر: رابطه $r_{Y4} \leftarrow 0/41$ بیانگر آنست که دانشجویانی که خویشتن پنداری مثبت داشته و نسبت به توانایی‌های فکری خود اعتماد و اعتبار قابل بودند از معدل بالایی نیز برخوردار بودند. \leftarrow خود اتکایی به میزان $0/41$ با پیشرفت تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت داشته است.

رابطه $r_{Y2} \leftarrow$ همنوایی فرد با گروه به مقدار $0/24$ با پیشرفت تحصیلی رابطه دارد بنابراین می‌توان گفت حضور فرد در جمع و رابطه متقابل با اعضاء گروه عملکرد را تسهیل^(۱) کرده و اثرات مثبت بر رفتارهای تحصیلی افراد می‌گذارد. متغیر همنوایی گروهی $\leftarrow 0/24$ با معدل دانشجویان رابطه دارد.

البته پیوندهای عاطفی میان افراد و اثرات آن بر آرامش روانی و تمرکز حواس می‌تواند عنصری مهم در تبیین رفتارهای مثبت افراد تلقی گردد.

رابطه $r_{Y3} \leftarrow$ رابطه میان نابسامانی خانوادگی و میزان معدل بصورت منفی نمایان شده است، یعنی وجود مشکلات رفتاری در میان اعضاء خانواده و از هم پاشیدگی ساختار طبیعی خانواده و جابجا شدن نقشها و ازدواج مجدد مادر اثر منفی بر رفتارهای تحصیلی دانشجویان گذاشته و آنان را با افت تحصیلی مواجه ساخته است.

نابسامانی خانوادگی $\leftarrow 0/12$ رفتار تحصیلی.

رابطه $r_{Y4} \leftarrow 0/41$ متغیرهای همنوایی گروهی و اعتماد به نفس و به عبارت دیگر عزت نفس نسبت به بقیه متغیرها بیشترین ارتباط را با هم دارند، یعنی دانشجویانی که دارای عزت

۱ - تسهیل اجتماعی فرایندی است که طی آن فرد در مواقع هم کنشی دارای عملکرد بهتر نسبت به مواقع تنهایی است این امر بخاطر رقابت افراد با یکدیگر است، مراجعه شود به زمینه‌های روان شناسی، جلد دوم، انتشارات رشد، ترجمه دکتر براهنی و همکاران، ص ۳۷۲.

نفس بودند بیشترین همنوایی و انسجام گروهی را نیز داشتند و بر عکس می توان تصور نمود که دانشجویان منزوی در عین حال، خود اتکایی کمتری داشتند «تبیین احتمالی». رابطه ۲۱۲ ← متغیرهای همنوایی گروهی با فرصت های تحصیلی به تعداد ۰/۰۴ با هم رابطه داشته اند و ۲۱۳ یعنی رابطه میان فرصت های تحصیلی و نابسامانی خانوادگی ۰/۰۶، ۲۱۴ ← رابطه میان فرصت های تحصیلی و اعتماد به نفس ۰/۰۴ می باشد.

رابطه ۲۲۳ ← همنوایی گروهی با نابسامانی خانوادگی ۰/۰۳ و با متغیر اعتماد به نفس به مقدار ۰/۱ رابطه و همبستگی دارند.

رابطه ۲۳۴ ← همبستگی میان نابسامانی خانوادگی و اعتماد به نفس ۰/۰۹ - می باشد، یعنی دانشجویانی که دارای عزت نفس بودند متعلق به خانواده های بی سامان نبودند.

خطای معادله $\sigma = \sqrt{\frac{(y-\hat{y})^2}{N}} = \sqrt{\frac{4d^2}{N}}$ شاخصی است که متوسط مجموع مجذورات تفاضل ارزشهای اولیه را بر ارزشهای پیش بینی شده بیان می کند. هر چه همبستگی میان متغیرهای مستقل با متغیر وابسته قوی تر باشد، انحراف از پیش بینی کوچکتر و دقت پیش بینی بیشتر می شود. به عبارت دیگر هر چه r به یک نزدیکتر باشد واریانس مانده کوچکتر خواهد بود. در اینجا خطای معادله ۲/۵ می باشد.

دلیل آن کم بودن تعداد متغیرهای تبیین کننده می باشد؛ در نتیجه ضریب واریانس باقیمانده بسیار بالاست.

تحلیل واریانس

منبع تغییر	Ss	df	MS	F
S.Sb پیش گروهی	۱۳۸/۳۰	۱	۳۸/۳۰.۱	۲۰/۵۲
SSW درون گروهی	۶۵۳/۵۹	۹۷	۶/۷۳	

F بدست آمده بزرگتر از F جدول می باشد و نشان می دهد رابطه بدست آمده از R^2 درست بوده و از طرف دیگر در واریانس E^2 رابطه متغیرهای مستقل با وابسته از طریق تقسیم مجموع مجذورات بین گروهی بر مجموع کل بدست می آید و نتیجه

معادل R^2 است. می‌توان گفت رابطه بدست آمده از طریق بردار سازی و پیش بینی و بدست آوردن میانگین‌ها و تفاضل آنها با ارزشهای طبقات مربوط درست بوده است.

	میانگین	انحراف استاندارد
Y	12/81	2/84
X1	0/31	0/54
X2	5/76	2/39
X3	0/73	1/12
X4	.2/15	2/56

N = of Caccs = 99

میانگین از شاخص‌های گرایش به مرکز می‌باشد و متوسط نمرات متغیرهای مختلف را نشان می‌دهد. متوسط نمرات دانشجویان $12/81$ و انحراف استاندارد آن $2/84$ بوده است، یعنی به میزان $2/81$ پراگندگی از میانگین بدست آمده داشته‌اند. از طرف دیگر بطور میانگین دانشجویان مورد بررسی به مقدار $5/76$ هم‌نوازی داشته‌اند و انحراف استاندارد آن $2/39$ بوده است. نابسامانی خانوادگی نسبت به میانگین، انحراف بیشتری داشته و افراد در این طبقه بسیار پراکنده بوده‌اند. یعنی معدل نمرات نابسامانی خانوادگی پایین بوده، در نتیجه انحراف از آن بیشتر می‌باشد.

در بُعد عزت نفس با خود اتکایی متوسط کسانی که دارای خویشمن پنداری مثبت نبوده‌اند، نسبت به طبقه مقابل بالا بوده و ضرایب همبستگی که قبلاً بحث شد بیانگر آنست که هر تعداد دانشجویی که دارای عزت نفس بودند به نسبت خود پیشرفت تحصیلی نیز داشته‌اند.

توزیع افراد نیز در اطراف میانگین پراکندگی زیادی را نشان می‌دهد، یعنی یک عده خیلی عزت نفس داشته‌اند و عده دیگر دارای خود اتکایی کمتری بوده‌اند.

MULTipleR	.41791
R Square	.17465
Abjusted R Square	.16614
Standard Error	2.59578

Analysis of Variance	درجه آزادی	مجموع مجزورات	میانگین تخمین واریانس
	DF	Sum of Squares	Mean Square
Regression = ssb = بین گروهی	1	138.30491	138.30491
Residual = ssw = درون گروهی	97	653.59114	6.73805

F =

20.52595

Signif F = 0000

Multiple R ← ضریب همبستگی چند گانه است و می تواند وابستگی یک متغیر را همزمان با دو یا چند متغیر نشان دهد. در واقع شاخصی است که میزان وابستگی یک متغیر را به دو یا چند متغیر نشان می دهد و دامنه تغییراتش بین ۱ و ۰ متغیر است.

$$0 \leq R \leq 1$$

در اینجا Multiple معادل $0/41$ است این مقدار نشان می دهد، رابطه چندان شدید و قوی میان متغیر وابسته و متغیرهای مستقل وجود ندارد؛ بلکه تنها به اندازه $0/41$ وابستگی دیده می شود. در ضریب همبستگی چندگانه هر چه میزان رابطه به یک نزدیک تر باشد، وابستگی متغیر وابسته به متغیر مستقل بیشتر است.

ضریب تعیین R^2 ← شاخصی است که واریانس یا میزان همبستگی متغیر وابسته را به متغیرهای مستقل مورد نظر بیان می کند. به عبارت دیگر نسبتی از واریانس Y را که توسط متغیرهای X_1 ، X_2 و ... به حساب آمده، معین می کند. $R^2 = 0/17 = 17\%$ مجذور آن $R^2 = 0/17$ می باشد، یعنی متغیرهای X_1 و X_2 و X_3 و X_4 تنها 17% از واریانس Y «معدل دانشجویان» را توانسته اند تعیین نمایند. 83% واریانس باقیمانده به متغیرهای دیگر مربوط می باشد که در اینجا آورده نشده اند.

معادله دگرسیون «معمولی»

$$\hat{Y} = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4$$

$$\hat{Y} = ۱۲/۵ - ۰/۱۷X_1 + ۰/۲۴X_2 - ۰/۲۴X_3 + ۰/۴۲X_4$$

اگر اثرات متغیرهای مستقل را در نظر نگیریم، بطور متوسط معدل دانشجویان مورد بررسی ۱۲/۵ برآورد می‌گردد. به عبارت دیگر پایه پیشرفت تحصیلی نمونه آماری ۱۲/۵ می‌باشد.

متغیر خود اتکایی بیشتر از همه تأثیر مثبت داشته است، همچنین متغیر هم‌نوابی گروهی باعث تغییرات مثبت در متغیر وابسته گردیده است و تغییرات در متغیرهای نابسامانی خانواده و فرصت‌های تحصیلی باعث کاهش معدل شده است. یعنی به ازاء یک واحد تغییر در متغیر نابسامانی خانوادگی ۰/۲۴ - در متغیر وابسته تغییر ایجاد می‌کند ← افزایش نابسامانی خانوادگی ← کاهش معدل و به ازاء یک واحد تغییر در فرصت‌های تحصیلی ۰/۱۷ - افت تحصیلی را سبب شده است.

هر چه فرصت‌های تحصیلی بیشتر ← کاهش معدل بیشتر

در متغیرهای هم‌نوابی گروهی و خودپنداری مثبت در ازاء یک واحد تغییر به ترتیب ۰/۲۴ و ۰/۴۲ در افزایش معدل دانشجویان اثر گذاشته اند.

Equation Number 1 Dependent Variable.. Y

Variables in the Equation

Variable	B	SE B	Beta	T	Sig T
X4	.42859	.10278	.38612	4.170	.0001
X3	-.24128	.23236	-.09516	- 1.038	.3018
X1	-.17828	.47669	-.03429	-.374	.7092
X2	.24031	.10902	.20238	2.204	.0299
9=(Constant)	12.58438	.76041		16.550	.0000

معادله دگرسیون «استاندارد» ← این معادله از طریق B، سهم و وزن هر کدام از متغیرها را در تبیین و اریانس متغیر وابسته مشخص می‌کند.

$$ZY = B_{1z}X_1 + B_{2z}X_2 + B_{3z}X_3 + B_{4z}X_4$$

$$Zy = -۰/۳X_1 + ۰/۲X_2 - ۰/۹X_3 + ۰/۳۸X_4$$

معادله استاندارد دگرسیون بیانگر آنست که متغیر اعتماد به نفس یا خود اتکایی

بیشترین سهم را در پیشرفت تحصیلی دانشجویان داشته است و متغیر هم‌نواپی گروهی در مرتبه دوم از نظر وزن و سهم تأثیرگذاری قرار دارد و متغیر نابسامانی خانوادگی به مقدار ۰/۰۹- و متغیر فرصت‌های تحصیلی به مقدار ۰/۰۳- در افت تحصیلی دانشجویان سهم بودند که نابسامانی خانوادگی در این خصوص وزن بیشتری دارد.

ضریب همبستگی تفکیکی و نیمه تفکیکی بوده و از کنترل اثرات متغیرهای مختلف روی متغیر وابسته از ضریب همبستگی جزئی و نیمه تفکیکی استفاده می‌کنیم.

همبستگی جزئی ←

$$r_{y \cdot 401} \Rightarrow \frac{r_{y4} - (r_{y1})(r_{41})}{\sqrt{1-r_{y1}^2}\sqrt{1-r_{41}^2}} = \frac{0/41 - 0/007 \times 0/09}{\sqrt{1-(0/007)^2}\sqrt{1-(0/09)^2}} = \frac{0/40}{0/99 \times 0/99} \Rightarrow 0/40$$

$$r_{y \cdot 402} \Rightarrow \frac{r_{y4} - (r_{y2})(r_{42})}{\sqrt{1-r_{y1}^2}\sqrt{1-r_{42}^2}} = \frac{0/41 - 0/24 \times 0/13}{\sqrt{1-0/05}\sqrt{1-0/01}} = \frac{0/37}{0/98} \Rightarrow 0/37$$

$$r_{y \cdot 403} \Rightarrow \frac{0/41 - (-0/12)(-0/09)}{\sqrt{1-0/01}\sqrt{1-0/01}} = \frac{0/41 - 0/1}{0/99 \times 1} = \frac{0/39}{0/99} \Rightarrow 0/39$$

تغییر ← همبستگی بین اعتماد به نفس و معدل ۰/۴۱ بود که با کنترل متغیر امکانات تحصیلی قبل از دانشگاه تغییر نکرده و با وارد کردن متغیرها هم‌نواپی گروهی و نابسامانی خانوادگی به ترتیب ۰/۰۴ و ۰/۰۲ و آریانس متغیر ۷ مؤثر بوده و رابطه قبلی را به مقدار ذکر شده کاهش داده اند.

همبستگی نیمه تفکیکی ← در همبستگی نیمه تفکیکی اثر یک متغیر را بر روی متغیر مستقل دیگر حذف کرده و پس مانده را با متغیر وابسته در نظر می‌گیریم اگر ← $r_{y(X1 - X2)}$ پس اثر متغیر $X2$ را بر روی متغیر $X1$ حذف و سپس پس مانده متغیر $X1$ را با متغیر ۷ مورد بررسی قرار می‌دهیم.

$$r_{y(204)} \Rightarrow \frac{r_{y2} - r_{y4}r_{24}}{\sqrt{1-r_{y4}^2}} = \frac{0/24 - 0/41 \times 0/13}{\sqrt{1-0/01}} = \frac{0/24 - 0/05}{0/99} = \frac{0/19}{0/99} \Rightarrow 0/19$$

$$r_{y(2.3)} \Rightarrow \frac{r_{y2} - (r_{y3})(r_{23})}{\sqrt{1 - r_{23}^2}} = \frac{0.24 - (-0.12)(0.03)}{\sqrt{1 - 0.03}} = \frac{0.24 - (-0.003)}{0.98} \Rightarrow \frac{0.24}{0.98} \Rightarrow 0.24$$

$$r_{y(2.1)} \Rightarrow \frac{r_{y2} - (r_{y1})(r_{21})}{\sqrt{1 - r_{21}^2}} = \frac{0.24 - 0.0 \times (0.04)}{\sqrt{1 - (0.04)^2}} = \frac{0.24 - 0}{\sqrt{1 - 0.0016}} \Rightarrow \frac{0.24}{0.99} \Rightarrow 0.24$$

تغییر ← همبستگی میان پیشرفت تحصیلی «معدل» و همنوایی گروهی ۰/۲۴ بود که با کنترل متغیرهای مستقل دیگر نتایج ذیل حاصل شده است.

کاهش داده $\Rightarrow 0/05 \Rightarrow$ متغیر اعتماد به نفس

اثر نداشته است $\Rightarrow 0/0 \Rightarrow$ متغیرهای فرصت‌های تحصیلی و نابسامانی خانوادگی

تحلیل نهایی:

نتایج نشان می‌دهد تئوریهای خود پنداری مثبت و انسجام اجتماعی تا حدود زیاد تبیین‌کننده مسیر رفتارهای تحصیلی دانشجویان مورد مطالعه می‌باشد، یعنی در قالب تئوری خود پنداری مثبت دانشجویانی که قضاوت مثبت نسبت به موفقیت‌ها و ارزش‌ها و توانایی‌ها و اهمیت و اعتبار فردی خود داشتند. این امر در ایجاد انگیزه برای مطالعه و یادگیری و تلاش مؤثر بوده و دانشجویان مورد نظر زندگی موفقیت آمیزی را در زمینه تحصیلی سپری کرده‌اند. بدین ترتیب دانشجویان دارای عزت نفس و اعتماد به نفس بیشتر و بالطبع دارای پیشرفت تحصیلی نیز بوده‌اند.

تعمیم تئوری انسجام اجتماعی - رفتارهای تحصیلی.

وجود همنوایی گروهی «احساسات مشترک - اهداف مشترک» و پیوندهای عاطفی در میان دانشجویان کارکردهای مثبت تحصیلی را موجب گردیده است و با لحاظ کردن گزاره‌های مخالف تئوری دورکیم گسیختگی روابط دانشجویان با گروه و نابسامانی ساختاری نظام خانوادگی منجر به آسیب‌ها از نوع شکست‌های تحصیلی شده است بنابراین انسجام گروهی و خانوادگی ضریب مصونیت را تشدید و از ابتداء به افت تحصیلی جلوگیری می‌نماید که در تئوری دورکیم کارکردهای همبستگی اجتماعی در سطح کلان بقاء و استمرار جامعه را تضمین می‌کند و در سطح تحلیل، خود فرد را از آسیب‌های اجتماعی مثل خودکشی مصون می‌دارد.

منابع:

- ۱) شفیع آبادی، دکتر عبدالله، راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای و نظریه‌ها انتخاب شغل، انتشارات رشد ۱۳۶۷.
- ۲) چلبی، دکتر مسعود، مطالب درس روش تحقیق «۲» کلاس کارشناسی ارشد.
- ۳) ریمون آرون، مراحل اساسی اندیشه جامعه شناسی، ج ۲، مترجم دکتر پرهام، انتشارات، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، چاپ ۱۳۶۶.
- ۴) داریانپور، زهرا، عوامل مؤثر در افت تحصیلی دانش آموزان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.
- ۵) بیرو «آلن»، فرهنگ علوم اجتماعی، مترجم دکتر ساروخانی، انتشارات کیهان، تهران: ۱۳۶۷.
- ۶) دکتر تنهایی، درآمدی بر مکاتب و نظریه‌های جامع شناسی، انتشارات نشر مرندین، مشهد: ۱۳۷۱.
- ۷) روزن باوم، هایدی، خانواده به منزله ساختاری در مقابل جامعه، مترجم دکتر محمد صادق مهدوی، مرکز نشر دانشگاهی سال ۱۳۶۷.
- ۸) دکتر منصور، محمود، احساس کمتری، انتشارات دانشگاه تهران.
- ۹) دکتر شعاری نژاد، علی اکبر، فرهنگ علوم رفتاری.